

quedar destrossats, plens de fang i de brossa, com es veu en aquesta fotografia de Mestre i Noé. FOTO: JOAN REVILLAS

Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa. FOTO: JOAN REVILLAS

partir dels anys seixanta el règim de cabals de l'Ebre va regular-se i controlar-se.

Exposició de fotografies

Al mes d'octubre es compliran 110 anys, així, de la gran riuada de l'Ebre de l'any 1907. Coincidint amb l'efemèride, la Bibli-

oteca Marcel·lí Domingo de Tortosa ha inaugurat recentment una mostra, comissariada per Núria Menasanch, benèta política de Francesc Mestre i Noé, amb una reproducció de fotografies.

En concret es poden veure 17 de les fotografies que el torto-

si Francesc Mestre i Noé, aleshores Arxiver Honorari de la Ciutat, va prendre dels carrers inundats de la ciutat mentre tenia lloc la tragèdia.

Es tracta d'unes imatges gairebé inèdites que la família va rescatar fa uns pocs anys d'entre les múltiples caixes de documents que va deixar el tortosí, que podria considerar-se així com un dels primers fotoperiodistes ebrenses.

L'arxiu original de Mestre i

La Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa exposa una mostra de fotos inèdites

Noé d'aquest episodi també incloïa fotografies en què apareixien els morts provocats per la pujada de les aigües. Les imatges de Mestre i Noé, publicades també a la revista *Il·lustració Catalana*, suposen d'aquesta manera el naixement del fotoperiodisme a les Terres de l'Ebre.

A més a més, van servir per aconseguir ajuts econòmics de la Diputació de Barcelona per a la reconstrucció de la ciutat i les zones afectades, encara uns anys abans de la creació de la Mancomunitat

■■■■
ebre@diarietarragona.com

XXXX

Placa en un carrer de Tortosa, amb una marca, on es pot llegir 'La riuada del 23 d'octubre de 1907 arriba fins aquí'. FOTO: JOAN REVILLAS

Plaques fins a on va arribar l'aigua als carrers i monuments als herois

■ L'octubre del 1907 va ser extremadament plujós, en especial al Pirineu. Primer-hiva haver importants inundacions en afluent amb el Segre o el Cinca, però la pitjor part se l'emportà el tram final de l'Ebre. Del 21 al 26 d'octubre es van negar totes les poblacions de la ribera del riu, amb efectes especialment negatius a Ginestar, Benissanet i Xerta, on en alguns punts les aigües van arribar als 9 metres d'alçada.

No és poc freqüent, així, trobar-se per moltes localitats que van ser afectades per la riuada plaques commemoratives als carrers, a l'alçada de fins on va arribar l'aigua. En alguns casos, també hi ha un altre tipus de dibuix com una tipologia en què apareix dibuixat un peix. Aquestes senyals es van popularitzar al llarg del segle XIX i XX i s'acostumaven a posar als carrers, cases i masos (tant a l'exterior com a l'interior).

Com apunta el director de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre, Albert Curto, l'element simbòlic d'aquests senyals ha propiciat un interès per part dels propietaris que l'han protegit amorosament, reincorporant-los a una nova construcció o col·locant-ne de nous allà on es creu que arribava el riu. La primera dificultat ara rau a destriar els senyals originaris dels nous que es troben in situ, d'aquells que han estat col·locats amb posterioritat, amb més o menys encert.

A Tortosa se'n poden veure moltes, d'aquestes plaques, i fins i tot una d'especial i d'actual: la commemorativa a Videllet (als jardins situats vora el Teatre Auditori Felip Pedrell), un dels 'herois' de la riuada de 1907. Salvador Vi-

dellet, àlies Blanquet, juntament amb Enric Solé, van salvar amb una barca fins a 78 persones que corrien el risc d'ofegar-se durant la riuada de 1907. La placa actual commemorativa va ser iniciativa dels Amics de l'Ebre.

La desgràcia de la gent de l'Ebre l'octubre de 1907 va despertar una important onada de solidaritat. A més de Videllet i altres herois anònims, mariners de Vinaròs, Benicarló i Tarragona van arribar en fren amb petites embarcacions, amb les que van col·la-

En les escenes d'una riuada no tot van ser episodis heroics i alguns se n'aprofitaven

borar en el salvament de molta gent que havia quedat atrapada a les seues cases o masos.

Per una altra banda, com apunta el director Albert Curto, la situació de la riuada també va donar peu a episodis i anècdotes molt menys heroïques, com ara que alguns barquers s'aprofitaven de les circumstàncies i cobraven preus exagerats pel seu auxili. Curto fins i tot detalla a tall d'exemple d'aquest tipus d'episodis la denúncia que va fer un regidor de l'oposició quan un mes després de la riuada del 1907 al barri de Ferreries de Tortosa les brigades només havien netejat de llot els carrils per on passava el tramvia de tal forma que l'única manera d'anar cap a Jesús i Roquetes sense enfangar-se era agafar el tramvia per a complida satisfacció de la companyia.